

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
 « Друкарні: 29-30.
 В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
 ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
 СТРАЦІ.
 ЦІНА ОДЬОГО ПРИМІРНИКА
 20 сот.

Кабинет ген. Кондвіліс сів на дивані. — Грецьке населення з ентузіазмом стрічає короля.

Чи не мали вони досить причин стати клубами

году Лебедя. Сидить другий скраю у першій лавці, середнього зросту, лисий блондин, рожевий на зніч, пристойно одягнений у чорному вбранні. Має тепер 25-літ, але скільки разів від 20-го року свого життя переходив нелегально границю поміж різними державами, тікаючи як троянда з квітки, окрім арештована та передана з рук до рук — тип середовища „кожуховиків“, тих нелегальних польських, російських і українських революціонерів, вічних мандрівників, — аж врешті опинився у цій салі, передісланий поліціантом — від своєї нареченої! Чи не краще було б для нього, для рідного громадянина і чужої національної держави, щоб усі ті роки, в яких скринився, тікав з місця на місце, конспірував, потайки під чужими прізвищами отримався зі своєю дівчиною, щоб скінчив студії, дістав варіант фахової праці й заробітку, і мав змогу вилагодувати свою подальшу гідну емергію у стилі інших, творчих, діяльних громадянської діяльності? Такий звіт звучить може як глум, а проте вся молодь у всьому світі для тимп втертим стежками життєвої кар'єри, який не перешкадають „хмури й бурні“ молодечі пориви. Вся молодь у всьому світі — за винятком української. Втерті стежки життєвої кар'єри української молоді, це той кошмар, яким є образ їхньої екзистенції, веденої з пуделками ціянкати у кипіннях. „Не 85, а 65 золотих“, — спростовує Миталь: тільки 65 золотих на місяць діставав він на життя від своєї організації; 20 золотих більше було б уже його зробило багатирем. „Я його (Підданого) мусів заступити, бо він пішов на обід до нареченої“. Обід, — магічне слово для тих бідаків, які так рідко обідали у своєму бідлашньому житті. Або сам убивник міністра, який під час своєї втечі позичав 10 золотих, не маючи сотика при душі. Нуджа, крімшніа нуджа, та зникуди виглядів поправа. „Нуждарі революції не роблять“,

кинули гасло охідні „спеці“ від революції, — але постать Романа Миталі кричала що інше: ніщо так прецизно не родить революційного фанатизму, як ідея у сполучі — з пудлою.

Яким трагізмом віяло з постаті того українського молодця, котрий одностайним голосом оповідав подробиці, як він знів з цього світа двох інших українців: як одного сам власноручно застрілив та проти другого детально zorganizовував атентат. Несамовитою була атмосфера на судовій салі і моторошно почували себе мабуть всі без винятку слухачі, коли той молодий борець шойно тепер, коли давно кости його жертв зобіліли, висловлював сумнів, чи правдивими були мотиви, в яких він став убивником та через які ті два українці втратили життя. Він убив свого товариша Бачинського, бо вірив, що той є конфідентом; сьогодні вірить, що так не було. Він казав застрілити директора Бабія, але навіть не перевіряв його життєвої минулості, навіть не знав, що та його жертва була колись зразковим українським старшиною. Яка це страшна віра, що не потребує рефлексії, не потребує перевірки фактів, зроджених в атмосфері недовіри і погослоск, які це страшна віра, що ломить життя — і фізично і морально — самим тим, що так сліпо вірять!

„Не бачу перед собою життя і не хочу жити“, вкинув Роман Миталь, зломаний фізично і морально. З його слів бив жал: і до своїх товаришів та організаційних зверхників, яким наостанні вірив, і до рідного громадянства, в якому не напшов собі місця, і до адвокатів, що не зголосились до нього і до життя, в якому найшов так мало радості. „Не маю вже що втратити“, — бідкав 24-літній молодіць.

Яка страшна хуртовина мусила шаліти в душі тієї людини, коли її відгуки схвилювали навіть самею окружного суду у Варшаві.

І. Кедрин.

Німецько-Французькі переговори і московський страх.

Женева, 20. листопада 1935.

Московський уряд із великою тривогою слідкує за переговорами між Берліном та Парижем і робить усілякі заходи, щоб їх ударемити. Дуже характеристичне є для сучасних франко-московських відносин те, що в Москві ані про зміст цих переговорів, ані навіть про те, що вони ведуться, властиво нічого певного не знають. І це очевидним тим більше хвилює московських можновладців, які побоюються, що цього разу Ляваль може вже поставити їх самих перед якимсь поважним доводним фактом. Пишучи про ці переговори „Ізвестія“ з 15. ц. м. покликаються навіть не на свого паризького та берлінського кореспондента, а на повідомлення лівого „Манчестер Гардіан“.

Згідно із повідомленням цього часопису Ляваль намагається утримати в переговорах посередній курс між домаганнями Німеччини мати на сході вільну руку та своїм власним змаганням примусити її додержуватися концепції Ліги Націй. Німецько-французькі переговори мають ніби приготувати німецько-англо-французькі переговори. Ляваль має запропонувати Німеччині франко-німецьку угоду про ненапад та зобов'язати приречення п'яти років не нападати на Чехословаччину та СРСР. У дальших переговорах при участі Англії мали би обговорити підписання пакту про повітряний транспорт, колоніальні домагання Німеччини, можливо також і поворот Німеччини до Ліги Націй.

Московський страх поділяє очевидно в повній мірі і чеська преса. Кореспондент ТАСС-у з Праги повідомляє, що „чехословацька преса звертає велику увагу на повідомлення про заходи Німеччини в напрямі зближення з Англією та Францією та про план реорганізації Ліги Націй“. Близькі до Бенеша „Лідові Новіни“ припускають, що після хитань між Італією з одного та Францією і Англією з другого боку Німеччина станула на боці двох останніх, не бажаючи вимати статус-кво в Австрії. „Лідові Новіни“ потішають себе повідомленням свого римського кореспондента, який пише: „У Римі не вірять, щоб спроба згаданих противників між Німеччиною та Францією мали успіх. Навіть дитина знає, що Німеччина числить на те, щоб заспокоїти захід та мати вільні руки на сході та півдні“. Подібні побоювання вільних рук Німеччини на сході Європи висловлює і „Народні Політичні“.

Чи відповідають погляди римського кореспондента „Лідових Новин“ справді римським поглядам на Німеччину, це розуміється справе самого часопису. Але незвичайно характеристичний є той факт, що єврейський можновладець та Прета,

що стоїть тепер під сильним впливом Москви, чекать оборони проти „вільних рук“ Німеччини на Сході від тої самої Італії, проти якої Москва розвинула небезоглядну акцію під гаслом боротьби проти „фашизму і війни“. Чи не потрапила Москва сама до політичної пастки, яку настановила проти Італії? Найбільш можливим лихом у Москві уявляють очевидно порозуміння Німеччини з Англією та Францією. Але про змогу порозуміння Італії з трьома іншими великими державами по кінці африканської війни в Москві не наслідують й думати.

Великої надії на те, щоб вплинути на уряд Ляваля в напрямі припинення франко-німецьких переговорів, в Москві очевидно не мають. Але тим більше надій мають там ударемити ці переговори поваливши сучасний французький уряд. І комуністичні прихильники Москви з „народного“ фронту роблять приготування, щоб повалити уряд у фінансовій комісії парламенту, від-

кидаючи поважні фінансові законопроекти Ляваль та в самому парламенті стигаючи всі сили для виступу проти „Воєнного Хреста“ та ін. національних організацій Франції. Наступ прихильників Москви на Ляваля має початися негайно після скликання парламенту, себто 26. ц. м. чи найпізніше 3. грудня.

Тимчасом Кремль висуває проти Франції свою найтяжчу теоретичну гармату, пана Карла Радека-Собельсона; а цей гатить у Фернандо де Брінона, редактора „Енформісйон“, що видає нещодавно свою книжку „Франція—Німеччина“. З властивою йому ерудицією і красномовністю лає п. Радек де Брінона „Тукидидом фашистської Німеччини“ і робить йому найтяжчий закид, що у своїй книжці він „розглядає франко-німецькі відносини цілком відокремлено і навіть не згадує про систему союзів Франції, про інтереси тих народів, які злучили себе з Францією...“ Що де Брінон не згадує про інтереси Москви, яка себе „злучила“ з Францією, це для Кремля справді велике розчарування. Ще більш обурює п. Радека таке твердження де Брінона: „Я уявляю і уявляю, що перемови і згода між Францією та Німеччиною є єдиною дійсною гарантією миру“; і він відповідає з найбільшим подраженням: „Деякі т. зв. європейці у Франції та Німеччині терплять на маню величності вважаючи, що на Німеччині та Франції кінчається європейські народи“. Відтак п. Радек додає дуже знизивши свій будничий тон: „Можливе становище, коли франко-німецька згода стала би вступом не до миру, а до війни в Європі, коли б вона розв'язала руки німецькій експансії, творячи для неї охорону на західній фронті. Така згода дала би змогу Німеччині зосередити всі свої сили проти вибраного на сході чи півднем сході об'єкту нападу. А в разі переможного рішення цього завдання Німеччина звернулася би проти Франції“. („Ізв.“ 16. XI. 1935).

З боку п. Радека справді дуже обічно припускати, що Німеччина може бути переможна на Сході замість того, щоб разом із Ворошиловим кричати, що СРСР переможе всіх і вся; але він рішуче терпить на маню величності гадаючи, що Московщина маючи проти себе всі повновладні сили може скорше оборонити Францію проти Німеччини ніж Англія та Італія разом, навіть у тім випадку, коли б московські агенти остаточно підкопали воєнну силу самої Франції. Страх є справді поганим дорадником. М. Данько.

ОПАСИСТИСТЬ ослаблює серце.

Опасність серця, обложена перстою тощю, працюють з напруженням, вичерпуються і вчасніше відмовляють послуху. Опасистість приходить зі злої переміни матерії, або з розладом чинності докормних залоз.

Зела Магістра Вольського „DEGROSA“ містять у собі органічний лод, що знаходиться в морській рослині Yhanga — який побуджує організм до спалювання надмірного тощю. Вживають їх проти опасистости і вони не вимагають спеціальної дієти.

Зела з охор. знак „degrosa“ можна дістати в аптеках і дрогеріях (аптечних складах).

Вирібня Магістер Е. Вольський, Варшава, Злата 14, м. 1.

Про сплату задаткових кредитів на збіжа.

Державні кредити, роздані рілльникам, щоб не допустити до передчасної продажі цьогорічного збіжа, на низький процент, бо не з процент у річному відношенні, приходять вже до сплати, починаючи від місяця грудня ц. р. й кінчаючи в місяці травні 1936. р. Такі короткі і стислі речинці сплати цього кредиту визначив Державний Банк Рілльний і тому тільки незначна частина кредитових установ у краю користалась з того кредиту, — щоб не наразитись на втрати в разі недодержання довжикими приписаних рат сплати.

З саних кредитових централі піднявся обов'язку давати рілльникам задаткові кредити на збіжа Центральний Кооперативний Банк, маючи на увазі потребу такого кредиту для наших рілльників, хочби не великого і тісного.

Центральний Кооперативний Банк роздав цей кредит, уділений йому Державним Банком Рілльним, у сумі 202.532 золотих, через 57 союзних кредитових кооперативів, а саме через 38 Українських і 19 Райфайзенів (низових кредитивок).

Нааближчі речинці рат цього кредиту припадають до заплати готівкою вже в місяці грудні ц. р. Ці грудневі рати припадають на Українських у сумі 32.753 золотих, а на Райфайзенки в сумі 7.825.80 золотих, разом отже в сумі 40.578.80 золотих за місяць грудень 1935. р.

Всі ці ратальні сплати мають бути зложені в Центробанку вчасно, значить: на три дні перед знем їх платності готівкою, бо Державний Банк

Рілльний не дає ніяких прольоват цього кредиту, про що повідомлено вже передшє всі кредитові кооперативи, що зголосилися були за цим кредитом.

З уваги на те причає Український з обов'язку безумовно вчасно переслати припадаючи на них рати предметного кредиту готівкою до Центробанку у Львові, як також подбали, щоб належні до їх округи Райфайзенки також додержали своїх речинців сплати тогож кредиту готівкою в Центробанку. При цій нагоді Центробанк, подаючи отсе до відома союзних кооперативів кредитових, звернув увагу заінтересованих, що якби котра з наших кредитових кооперативів не заплавила вчасно хочби одної рати цього кредиту в означеному речинці платності, то буде паражено на заплзвання довжикі плати і значні судові кошти, як також на позбавлення всяких кредитів, бо її обов'язком є впливувати, щоб кредити давали тільки господарним рілльникам, що платять свої зобов'язання.

А наші громадяни рілльники, що затають кредити і їх потребують, щоб зорядуватися, мусять також і передовсім берегти прийнятих на себе речинців платності, бо в протилежному разі вони не найдуть помічі в наших кредитових кооперативах. Осб так мусимо поступати зупроти легководущих довжиків, щоб одержати громадський і кооперативний чесноти, без котрих наша праця не піднесе рілльничого стану.

Д-р Кость Лосицький.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

СЕМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Нинішня розправа почалася в год. 11-й перед полуднем. На лаві підсудних засіли всі підсудні без поліцей.

ДУХОВА ДЕПРЕСІЯ І ПОБУТ В ОДИНИЧНИХ КЕЛІЯХ.

На початку розправи обор. д-р Л. Ганкевич поставив внесок, щоб трибунал скасував теж відокремлення підсудних в одиначних келіях з уваги на психічний стан підсудних, які від довгого часу відокремлені. Одночасно заявив, що підс. Чорній перебуває далі в одиначній келії, хоч трибунал видав іншу постанову в цій справі.

Предсідник Посемкевич заявив, що засягне в цій справі інформації в управі в'язниці.

Прок. Рудницький спротивився, щоб підсудні перебували спільно в келії. Навпаки, вимір справедливості вимагає того, щоб підсудні були відокремлені далі між собою і не могли узгоджувати зізнань. Зате не противиться, щоб їх розділили з іншими в'язнями.

Трибунал скасував постанову про відокремлення розміщення підсудних у поодиноких келіях з тим, що вони не можуть сидіти спільно, щоб не могли порозуміватися зі собою.

Опісля предсідник звернувся до обор. Горбового із запитом, чи обстає при своїм відклику до трибуналу у справі відмови ставити питання підс. Качмарському. Цього питання предсідник не допустив тому, що підсудний не хотів заявляти, чи буде зізнавати по польськи. Обор. Горбовий підтримав свій внесок. По нараді трибуналу оголосив предсідник постанову, що вдержує заборону ставити питання підс. Качмарському.

ВІДЧИТАННЯ ЗІЗНАНЬ МИГАЛЯ.

Опісля предсідник ствердив, що всі підсудні, крім Мигалі, відмовились зізнавати по польськи, хоча польську мову знають і тому суд рішив відчитати їх зізнання. З черги відчитано зізнання підс. Мигалі, які він склав у суді в суботу, доби з його зізнаннями могли зазнайомитися всі інші підсудні. Відчитування зізнань тривало півтора години. Тому, що підсудні не складали ніяких додаткових висновків, предсідник оголосив коротку перерву.

СУТИЧКИ ОБОРОНЦІВ З ПРЕДСІДНИКОМ І ПРОКУРАТОРАМИ.

По перерві в год. 14.30 перед трибуналом устало двоє малих з плямом частини Варшави, івуа. Фоксаль і сумежними вулицями. На вступі обор. д-р Горбовий вносить, щоб доповнити протокол переслухання підс. Мигалі та щоб за протоковати два питання оборонця до Мигалі. Предсідник звертає увагу оборонця, що має час на внески доповнити протокол, бо і так

ще неготовий. Пізніше обор. Горбовий заявляє, що підс. Качмарський устало віддав йому свою оборону і вносить, щоб його в цій характеристиці суд допустив. Тому, що підс. Качмарський погоджує, що дав дрові Горбовому повноважність до оборони, суд постановив допустити обор. Горбового, як оборонця підс. Качмарського. М-р Ст. Шлапак оголошується як оборонець Малуці і Чорній, що теж устало дали уповноваження.

Суд оголошує постанову з відмовою допустити м-ра Шлапака оборонцем підс. Чорній тому, що існує яскрава суперечність між зізнаннями підс. Малуці і зізнаннями підс. Карпича з одного боку та підс. Чорній з другого боку. Обор. Шлапак хоче в цій справі говорити, але предсідник стверджує, що справа вже вирішена і не дає йому слова.

Предсідник заряджує переведення доказів зі свідків. Зазначає, що підсудні можуть робити заяви і давати висновок щодо кожного доказу.

Обор. Шлапак ставить внесок, щоб трибунал переслухав свідка Льва Ярославського, за-присяженого перекладника української мови і українського стенографа, присутніх на розправі. Вносить теж, щоб трибунал долучив до актів стенограму з розправи на обставину, що всі підсудні заявили, що хочуть зізнавати та на обставину, що підсудні: Підгайний, Малуца і Качмарський відкликали свої зізнання, зложені у прокураторським доходженні й у слідстві.

Прокуратор Рудницький противиться, щоб допущено цих свідків, бо обставина, на яку їх мають переслухувати є безсумнівною. Щож торкається справи, що Підгайний та інші відкликали свої зізнання, то тільки підс. Підгайний перепачкував заяву, що частинною свої зізнання відкликує. Коли підсудні постійно заявляють, що не хочуть зізнавати по польськи, то самі собі відбирають деякі процесові права. Вони повинні рішучо окреслити своє становище.

Тому, що обор. Шлапак підтримує свій внесок, суд оголошує таку постанову: Службовий суд, беручи на увагу, що внесок оборонця підс. Карпича має на меті порушити правні принципи щодо судової мови; що у зв'язку з тим переведення доказу на обставину, що підсудні хотіли зізнавати в мові, якої не можна допустити та що цей внесок позбавлений прямих і доказового значіння, суд постановляє внеску оборонця не брати на увагу.

ПІДСУДНІ СИДЯТЬ У КАЙДАНАХ.

Опісля обор. д-р Ганкевич вносить відчитати з актів справи вики документи на ствердження факту, що підс. Лебедь цілий рік і 5 днів сидів у в'язниці в кайданах. Прок. Зелен-

Приємна та цікава лектура ВАСИЛЯ СОФРОНОВА ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1.40 зол., з пересилкою 1.70 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла“ Ринок 10.

ський залишає трибуналові справу відчитання документів, про які згадав оборонець. Далі прокуратор стверджує, що підс. Лебедь та деякі інші підсудні дійсно сиділи у в'язниці в кайданах. Цей факт упевнило в'язничий регулярний та спеціальні обставини цієї справи.

Годі теж згадувати — говорив прокуратор — що тут йде про вбивство міністра Польщі та що підсудні брали участь у терористичній змові. Тому годі дивуватися, що до них пристосували дозволені і законом передбачені засоби обережності?

Крім того побоювались, щоб підсудні не наклали на себе рук з уваги на те, що їм грозила велика кара. Тому ці засоби важливі не лише з огляду на вимір справедливості, але та кож для добра самих підсудних.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

(Телефоном від нашого кореспондента).

В суді товчється вічно справа мови. Є враження, що суд послідовно змагає до того, щоб не допустити підчас розправи української мови в якійнебудь формі, хочби при відчитанні деяких актів слідства, списаних до українськи. Відчитання сьогодні змісту зізнань Мигалі мали на цілі спонукати декого з підсудних зрвати з тактикою мовчання. Однак воно не зробило ніякого враження на підсудних.

Сьогодні прийшло до цілої низки сутичок між обороною з одного, та предсідником і прокуратором з другого боку: 1) у справі змісту зізнань Мигалі; 2) у справі поділу оборонців між підсудних; 3) у справі доказового поступовання щодо цілого акту обвинувачення, себто щодо тих закидів, які не торкаються безпосередньо справи вбивства мін. Перацького; 4) у справі сидіння деяких підсудних довгими місяцями у слідчій в'язниці у кайданах.

Оборона старається вилучувати слабкі точки акту обвинувачення, як нпр. обрахунок щодо віддачі Ворохти до Ясині, справу довгої суми Гнатківської за помешкання у Варшаві, справу т. зв. інструкції про характеризацію і т. д.

Слід зазначити, що розправа у Варшаві ведеться щодо часу інакше, ніж це буває у Львові: починається розправу по год. 11. рано і ще якої пів години є довга перерва. (Ік).

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ.

70)

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБИГІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ
У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.
Спогади зперед 20-ти літ.

ХІ.

ВІДВІДИНИ ПОСЛІВ І ГОСТЕЙ У ТАБОРІ.

Гості прийшли, а рижки ще не окисли.
(Нар. приказка.)

Були й інші причини що спонукували застосовувати людей відвідувати табори інтернованих і виселених, не лиш проста людська цікавість — відіти щось надзвичайне і невідане; Було в цих таборах у 1914. р. щось екзотичного, що притягало гейби якісь циганські або індіанські таборища — своєрідністю, а то й жакливістю життя. Людина нічого так не жадлива, як жакливість...

Конечність обмеження в таборах життєвих умов і особистої свободи, потягала за собою конечність обмежити відвідини сторонніх гостей. Проте охорона прав людини, яка у своєму розвитку за ХІХ-ий вік допровадила до багатьох міжнародних установ і міжнародних конвенцій, яких метою була саме ця охорона, не давала

урядам воюючих держав тієї сміливості, яку витворили післявоєнні напружені відносини — відрізати такі таборища від усяких зв'язків із позатаборовим світом. Цьому протиявлялась: повага держав, яких амбіцією було явно засвідчити свій пошанінок для міжнародного права і міжнародних установ і — вироблена в цьому напрямі практика. А то існували міжнародні установи, які мали не лише право, але й обов'язок такі таборища відвідувати і контролювати, як нпр. установа „Червоного Хреста“ або світова журналістика, на добрій opinі якої — не без причини — кожній воюючій державі багатьох залежало. Також і послі до законодавчих соймів і парламентів із своєю необмеженою свободою критики державної влади, були вельми успішною перепорою, яка сплинувала кожну владу та зажерливих виконавців твердих воєнних законів від капосної самоволі супроти безборонних таборових житців.

Не інакше було і в гміндівському таборі. Формально на кожній відвідині табору треба було мати приписану перепустку, яку видавало міністерство або намісництво; деякі послі мали такі перепустки постійні. У практиці, майже кожній відвідині залежали від доброї волі таборової управи. Уявити собі не можна, кілько людей діставалося до табору зовсім без ніяких

перепусток, та бувало, що й із справедливими перепустками годі було туди дістатися. Грізний вираз „епідемія“ був сильніший від найсильнішої перепустки і він нерозставався управі у пригоді, хоч пошести не було...

Частими, так сказатиб, правильними відвідувачами табору від уряду були високі урядові віденського намісництва і міністерства — граф Кастель і д-р Галяма, приділені до гміндівського табору; та д-р Кольгрубер, санітарний шеф, що був начальним керманічем лікарської опіки і таборового шпитальництва. Вони відвідували табор безліч разів; приїздили явно і потайки, ділово і приватно. Годі не признати, що в рамках тодішніх приписів, займалися вони табором пильно і зразу куди більше для табору виявляли помирної виrozumілости, ніж безпосередні таборові керманічі, що боязко оглядалися на передні і задні колеса.

Інакше — послі. Вони приїздили до табору ачаства як відпоручники Посольського Клубу, то як заступники „Загальної Культурної Ради“ або „Допомогового Комітету“. Із власної охоти приїздили зрідка; звичайно називали їх виселенці для ради і заради, а було, що й управою табору, коли йшло про якийсь більший заколот у таборі або бешкет, спричинений безліччю обмежень щодо репатріацій.

(Далі буде).

З життя української еміграції у Польщі.

Вечір у честь пок. О. Саліковського.

В суботу, 23. п. м. у домі Українського Центрального Комітету у Варшаві відбувся вечір, присвячений пам'яті покійного чільного українського громадського діяча-журналіста, колишнього внутрішніх справ УНР, Олександра Саліковського. На вступі голова У. Ц. К. М. Ковальський закликав прикмети духа і вдачі покійного, головне місце його побуту вже на політичній еміграції: Ол. Саліковський був інтенсивним і організатором першого з'їзду українських емігрантів у Польщі, даючи підвалини під ту організаційну спільноту, яка досі зберігала у політичних емігрантів із Наддніпрянщини їхню національно-політичну висловлювальну ідею.

З черги реж. І. Келрин віддав поклін Ол. Саліковському, як своєму колишньому першому методичному вчителю-редакторові. Промови перовів паралелю між двома найчільнішими у світі час наддніпрянськими журналістами, з якими він по черзі співпрацював у перших роках своєї журналістичної діяльності: між О. Саліковським та В. Писняк-Заским, які були взаємними суперниками, але обидва на широку мірку індивідуальностями. Згадав при тому мецената періодичного друкованого слова, д-ра Євгена Лукасевича, що вможливив О. Саліковському редагувати „Українську Трибуну“ у Варшаві та висловив глибокий жаль, що всі ті чільні постаті з історії української преси передчасно відійшли з цього світа.

Др Л. Чикаленко дав надзвичайно цікавий нарис спільних своїх переживань з пок. Ол. Саліковським під час української революції, голов-но під час спільної подорожі в делегації від Центральної Ради до Ростова, до Донського Козацтва, під час денікінської інвазії. Вкінці останній з черги промовець, проф. Ол. Лотоцький надзвичайно рефлексивно накреслив сильну силуету Ол. Саліковського на тлі внутрішніх конфліктів, що їх мусів пережити Покійний діяч, перетворюючись з „російського Савла“ в українського Павла“. Двічі патетичний за свої революційні (на той час) погляди, Ол. Саліковський всетаки не пірнув на дно, як це йому грозило, тільки добився високого становища редактора найінтелігентнішого рос. щоденника у Києві, „Київські Отклики“. Колиж завадав у пресову полеміку з С. Ефремовим на українські теми — сам признав Ефремову правду і перейшов на український бік, наражуючись на ще гірші переслідування.

Тому, що всі промови говорили з пам'яті свої спомини, вечір був позбавлений звичайної у таких випадках офіційщини і через те був живий і цікавий: булоб добре, щоб і всі того рода українські академії в краю прийняли для себе таку схему.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого
роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Націоналісти Франції в обороні України.

Націоналісти Франції улаштували в Парижі велике віче під гаслом „СССР і поневолені ним народи“. Перед великою аудиторією, у виповненій по берети залі „Наукових товариств“ промовці, між ними відомі прихильники України: маркіз Магальон (поет) та відомий журналіст Валері Рідот, доказували з цифрами в руках, що СССР це є ніякою державою в культурнім розумінні цього слова. СССР складається з поневолених народів, які скористають з першої можливості, щоби звільнитися та виступити проти їх віковитого

ворога Росії. Тому, заперечували промовці, оу-часна політика Франції, основана на приязні з більшовиками, безсумнівно закінчиться великою катастрофою. Від поневолених народів на вічу промовляли проф. Шульгин та Алі Анбер Бей Топчибаша. Не зважаючи на загально совітофільський настрій французької преси, резолюції віче викликали прихильне враження і значна кількість часописів помістила прихильні реценсії. (Офінор.)

Смерть грузинського патріота.

Офінор повідомляє: У Парижі помер Дато Шарашидзе, колишній член Установчих Зборів Грузії і визначний грузинський журналіст. Шарашидзе написав різку та основну відповідь відомому французькому письменникові Барбюсові, який особлими писаннями найбільше причинився до того, що Франція визнавала Совіти. По-хорош цього грузинського патріота став великою маніфестацією приязні поневолених народів. Над домовиною промовляли численні грузинські достойники, від українців М. Бремів та від кавців Емін Ресул Заде, колишній голова Установчих Зборів Азербайджану.

жання ладу та оборони устрою під час виборчої кампанії згідно з ухвалами з 19. листопада. По створенні нового уряду соціалісти голосували би за цілим бюджетом. Цю постанову підде-жать на завіршніх зборах усі ліві партії.

Соціалісти рішили повалити уряд Ляваля.

ПАРИЖ, 26. 12. ПАТ. Агас повідомляє: На зборах соціалістичних парламентарних груп потвердили, що був план повалити уряд прем. Ляваля та взяти участь в новім уряді „народного фронту“. Соціалістичний уряд розважав би негайно парламент та обмежився би до вдер-

жання ладу та оборони устрою під час виборчої кампанії згідно з ухвалами з 19. листопада. По створенні нового уряду соціалісти голосували би за цілим бюджетом. Цю постанову підде-жать на завіршніх зборах усі ліві партії.

Арештували католицьких діячів у Мексику.

НЬЮ ЙОРК, 25. 11. З Мексики Сіті повідомляють, що арештували там 19 визначних католицьких діячів, у тому числі голову мексиканської ліги, одного священника та 5 жінок. Їм закида-

ють організацію протидержавної змови, з арештованих після переслухання звільнили за кавцією.

Автономісти зайняли квартиру поліції у Тіен-Тсіні.

ПЕКІН, 26. 11. ПАТ. Як повідомляють з Тіен-Тсію, прихильники автономістів зайняли доміну адміністрації залізничної лінії Пекін-Тіян-Кінг та головну квартиру отвореної у Тіен-Тсіні спеціальної поліції, що мала звільнювати адемі-

літаризованих смуг. Міжнародні кола в Пекіні думають, що розв'язує ситуації у Північній Китаю належить від розвою переговорів над важкими японсько-китайськими питаннями, що відбуваються між Токіо і Нанкінгом.

Дипломатична подорож китайського прем'єра

ТОКІО, 26. 11. ПАТ. В міністерстві закордонних справ сумніваються у доцільності подорожі китайського прем'єра Ванг-Чінг-Вей до Японії. Думають, що китайсько-японські на-ради відбуватимуться в Нанкіні, не в Токіо. Я-

понські кола не мають великих симпатій до Ванга. Здогадуються, що Ванг, поки поїде до Токіо, схоче зустрітись з віцепрезидентом Зл. Держав Гарнером.

З організаційного руху.

Повітовий Народний З'їзд УНДО в Самборі.

Дня 18. листопада ц. р. в год. 10.30 відбувся у Самборі в залі „Української Бесіди“ Повітовий Народний З'їзд УНДО при участі понад 100 делегатів із 40 наших громад. З'їзд відкрив голова П. Н. К. м-р Іван Гут Кульчицький, зарадами проводив о. декан Микола Волошин, перох з Мокряк, секретарював д-р Михайло Хомин, лікар зі Самбора.

Звіт з діяльності ПНД за минулий рік зложив голова м-р І. Кульчицький, який обговорив організаційну працю в повіті та інтенсивну участь у виборах до сойму й сенату і перетим до самоврядних і повітових установ. По звіті зобразив голос пос. Гр. Тершаковець і в півтора-годинний рефераті висунув зібраним політичне положення українського народу під цю пору. Свій реферат закінчив закликом до поширення організаційної сітки та до збільшення організаційної праці.

По цім рефераті виявилась жива дискусія, в якій збирали голос між іншими: Волод. Чижович, д-р Михайло Хомин, аде. Іван Білинський, Іван Гура, о. Клим Грушківч, Гіларія Тарнавський, Карло Стасичин і багато інших.

По дискусії вибрали зібрані головою ПНД знову м-ра Івана Кульчицького, його заступником Гіларія Тарнавського, госп. а Викола, секретарем Ілька Стебельського, емер. управителя школи зі Самбора. Опісля З'їзд одностайно ухвалив серед голосних оплесків повне довіря нашій Парламентарній Репрезентації, соліку і признав ПНД та пос. Гр. Тершаковець.

З'їзд закінчено в год. 3.30 попол. промовою передісника о. дек. М. Волошина та відспіванням національного гімну. По з'їзді поладував до год. 5-ої пополудні пос. Тершаковець всім справи з поодинокими громадянами. Дуже відрадіним явищем був факт, що поруч сивоволосит давніших працівників УНДО було на з'їзді багато молодих членів.

Стратили шпигуна.

БЕРЛІН, 26. 11. ПАТ. 30. липня ц. р. народний трибунал у Берліні засудив 29-літнього Альбрехта Шпіса, обвинуваченого у зраді військових тайн, на кару смерті і втрату громадянських прав. Цей присуд нині вранці виконали в Берліні.

Вирізня першорядних одягів для Пань і Панів
І. М. Каролінський — Коперника 28
поручає
збрання, смокінги, фрак, футра, пальта і ін. до м-ра для
Пань та костюми і плаші для Пань з власних і повіре-
них матеріалів по революційно низьких цінах

МАНДЖУ-КО І МОНГОЛІЯ ЗІРВАЛИ ПЕРЕГОВОРІ.

ТОКІО, 26. 11. ПАТ. Агенція Рейно повідомляє: Переговори між Манджу-ко і зовнішньою Монголією йшли від 30 травня у справі прикордонних сутичок. До зірвання переговорів дійшло тому, що Монголія відкинула домагання Манджу-ко встановити взаємні дипломатичні станиці в Улан-Баторі та Гсін-Кінгу

ЗДУШИЛИ КОМУНІСТИЧНЕ ПОВСТАННЯ У БРАЗИЛІ.

ЛЬОНДОН, 26. 11. ПАТ. Згідно з вістками, що їх дістали від бразилійської амбасаді в Лондоні, комуністичну революцію здушили. Революціонерів розбили в Оленда. В Пернамбуко комуністи мусили відступити до касарень, де їх оточили й де вони за кілька годин будуть мусити піддатися. В Ріо де Жанейро та в інших містах спокійно.

Божевільна в огні.

НЬЮ ЙОРК, 26. 11. ПАТ. У стейті Нью Джерсі біля місцевості Нікор згоріло заведення для божевільних. Два хворі згинули у вогні, 36 хворих завдяки зусиллям шпитальної присади вдалось виратувати. Рятівничу акцію утруднювало пожежливий сторожй положення шпитальних будинків, що дуже високо положені і важко тудя було дістатись рятівникам.

НАНКІНСЬКИЙ УРЯД ПРИКАЗАВ АРЕШТУВАТИ ІН-Ю-КЕНГА.

НАНКІН, 26. 11. ПАТ. Виконавчий Комітет Куомінтангу приказав владі провінції Гоней арештувати ген. Ін-Ю-Кенга, що минулої неділі оголосив автономію східної Гоней. Нанкінський уряд зробить усе, щоб скоїти свій авторитет у Півн. Китаю.

Міський Театр у Львові, середа 27. листопада.

Нині у ВЕЛИКОМ ТЕАТРІ в год. 8-мії:

„РЕВІЗОР“

Гоголя.

Знаменита обсада.

Інтересна вистава.

Невпинний сміх і забава.

В 30-ліття священства Преосв. Кир Никити.

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО Т-ВА „БУДУЧНІСТЬ“.

В неділю 24. листопада ц. р. в год. 6-й вечор. Т-во українських католицьких робітниць „Будучність“ у Львові уладило ювілейну академію з нагоди 30-ліття священства Преосвященного Никити Будки, свого духовного провідника, в самій жіночій гімназії СС. Василіанок при вул. Дрогошч. 17. Велику сальо гімназії вповнили вщерть українські робітничі і служничі, сцени згаданого товариства. На свято прибув Преосв. Будка, о. крил. Лопатинський, о. крил. Липинський, о. радн. Громницький та коло 20 інших львівських священників, між ними два отці Василіани, голова „Рідної Школи“ проф. І. Галуцький та представники української преси. На сцені виставили портрет Ювілята.

Академію почала А. Сиваківна привітом власного укладу і передала Ювілятові гарний альбом Т-ва „Будучність“, що його виконало по мистецтві українське переплетниче заведення п. Миколи Кривезького. З черги хор робітниць кружка при церкві св. Юра відспівав низку народних пісень. На дальшу програму склалися

Чи Ви вже вислали листопадовий дар українським інвалідам?

Зложіть його негайно! Вашої помочі чекає 1000 інвалідів УГА!

привіти від поодиноких кружків Т-ва „Будучність“, що існують при шістьох наших парохіальних церквах у Львові і хоріві продукції та декламації робітниць з поодиноких кружків.

Голова Т-ва „Будучність“ п. Е. Тишинська виступила палку промову, в якій зясувала працю Ювілята в Канаді і тут у краю. Зазначила теж, що Кир Никита є асистентом Католицької Акції та основником Т-ва „Будучність“. Свою промову закінчила побажанням, щоб Католицька Акція під проводом Преосв. Будки поширилася теж і на Велику Україну. Хор і всі присутні відспівали при кінці католицький і національний гимн.

Достойний Ювілят, зворушений доказами любови та пошани українських робітниць, подав короткий свій життєпис. Згадав теж, що недостатка власного дому не дає змоги Т-ву „Будучність“ поширити як слід свою діяльність. Тому Т-во мусить подбати конче про власну хату. Вкінці Преосвященний подякував духовенству і робітницям за академію та численну участь у ній. Після того хор відспівав Ювілятові „Многая лета“.

Академія тягнулась понад дві години і залишила між учасниками якнайкраще враження.

П о ж а д 80 літ

істмує слазний німецький родинний журнал „GARTENLAUBE“.

Покоління читають й люблять його настріві оповідання, його пренікати романи з ілюстраціями. Жінки і дівчата часто шукають у ньому ради при хатнім господарстві і в кухні, кравоюють, гачкують на підставі його оживленої частини моди. Нині є він ще живіший і більш змістовий як давніше. „GARTENLAUBE“ є у всіх книгарнях і крамницях із часописами.

Ціна 1 прим. тільки 23 фенігів.

Початок праці нашого театального відділу, котрий в минулому році так багато зробив, дасть можливість знов вести нашу пропаганду зі сцени й тим задовольнити культурні потреби нашого членства, як рівнож і всіх українців згадлі.

4. В культурно-освітній діяльності ми йдемо та проводимо нашу працю в тісному контакті з філією т-ва „Просвіта“, що тепер є одинокою нашою культурно-освітньою організацією в Маньджу-Ті-Го, зі завданням ширити освіту серед широких мас нашого люду. Будемо не тільки допомагати їй у праці, але будемо дбати і про те, аби довести до найбільшого подпирення її праці серед нових членських мас.

5. Намічено також започаткувати послідовну працю в інших ділянках нашого емігрантського життя, щоби задовольнити потреби членів, про що своєчасно буде сповіщено через „Маньджурський Вістник“.

6. Поставлено також завдання всіми загонами підтримати наш одинокий український часопис „Маньджурський Вістник“, котрий після трьох років ніяк не може твердо стати на ноги, бо видання його не оплачується. Дуже мало серед українців знаходиться тут охочих передплачувати свій часопис, бо завадто великі ще залишилися впливи від старих часів, коли сама згадка про укр. видання була безпечна. Але віримо, що переборемо всі труднощі й будемо мати твердий ґрунт для дальшої праці.

УКРАЇНЬСЬКА СОТНЯ В ШАНХАЮ.

Цікавий допис із Китаю привів „М. Вістник“ під наведеним наголовком. У ньому читаємо ось-так:

Кілька років тому з Харбіна виїхали до Шанхаю в Китаї п. О. Вансович та Г. Тоцький. В той час було вже там кількох українців, але ніхто з них, живучи в такому великому портовому місті, не думав про можливість розбудження там українського громадського життя.

Трохи згодом приступлено до організації Української Громади, котра сьогодні є одинокою українською організацією та об'єднує все свідоме українство.

Наші харбінці в Шанхаю звернули також увагу на те, що в місті існують військові організації під назвою „Волонтерський корпус“ та „Джентльменські сотні“. В обох цих організаціях були сотні різних народів, окремо і збірні сотні. Волонтерський корпус мав московські сотні. Спроби сформувати українську сотню не мали успіху, бо бракувало людей, так, що тільки поволі змогли наші шанхайці підійти до цієї важкої для нас організації.

Пл. Вансович і Тоцький самі вступили до джентльменської сотні англійців та — отримуючи там військову освіту — готовилися до майбутньої праці. Сьогодні „М. В.“ має можливість повідомити, що дякуючи впертій їх праці сформовано першу українську сотню, фотографію організаторів котрої тут наводимо (вище допису подана фотографічна знімка).

„М. Вістник“ кінчить: Широ вітаємо наших шанхайців з таким великим успіхом та бажаємо їм найкращого успіху, бо бачимо в цьому прояв українського військового духа. Він допоможе нам в майбутньому, коли прийдеться братися до праці для нашої України й її меншої сестри в Азії-Зеленої України. На чолі сотні стає п. О. Вансович

У Північнім Китаю кипить.

КИТАЙСЬКІ АВТОНОМІСТИ ПЕРЕИМАЮТЬ ВЛАДУ.

ТОКІО, 25. 11. ПАТ. З Тіен-Тоіну повідомляють, що автономісти заволоділи муніципальними урядами, бірами залізниць Пекін—Мукден, головною командою поліції та іншими урядами китайської частини міста.

ВАШИНГТОН, 25. 11. ПАТ. Вістки про оголошення автономії у східній частині провінції Гопей державний департамент прийняв, як подає Рейтер, з деяким занепокоєнням. Те, що зайняв залізницю у вемілітаризованій смузі, може спричинити комплікації.

ТОКІО, 25. 11. ПАТ. Агенція Ренго повідомляє з Тіен-Тоіну: Кілька тисяч автономістів зорганізувало демонстрацію під проводом команданта військової організації „Союз Добровольців“. Вони, не зустрічаючи опору, зайняли ратушу, поліцейні уряди і команду жандармерії та армій залізниць Пекін—Мукден.

ПЕКІН, 25. 11. ПАТ. Автономний уряд східної частини провінції Гопей буде складатися з 9 членів. Уряд видав відозву, в якій критикує поведінку пекінського уряду, головню монетарну політику. Ін-Ю-Канг, що оголосив незалежність Гопей, виїхав до Тіен-Тоіну.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ЯПОНСЬКОГО ВІДДІЛУ.

ПЕКІН, 26. 11. ПАТ. Вчора вранці авіашов до Тіен-Тоіну з терену японської концесії відділ з 300 людей, з яких частина мала японські однострой. Цей відділ заквартирувався в китайській дільниці. Корпус в імені „Корпусу Смерті“ зайняв міську відчитову сальо, перед будинком уставив скоростріли і вислав делегацію до бурмістра й до жандармерії.

Губернатор провінції Гопей домагається від японської кватири вияснень. Японська влада відповіла, що не підтримує демонстрантів. Після такої відповіді китайська влада припоручила розпорозити демонстрантів.

АВТОНОМІСТИ ЗРАДНИКАМИ КИТАЮ.

НАНКІН, 26. 11. ПАТ. Китайська преса з обуренням осуджує Ін-Ю-Кенга, творця т. зв. „Автономного Комітету“ східної частини Гопей, уважаючи його за зрадника китайської справи в користь Японії. Уряд має оголосити низку розпорядків проти Ін-Ю-Кенга, бо рішучо не годиться на створення автономії Північного Китаю.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати поштовыми марками.

З українського життя на Далекому Сході.

ЧИТІНСЬКИЙ ПРОЦЕС З ІСТОРИЧНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ.

„Маньджурський Вістник“ почав друкувати історію українського процесу в Читі, якого режисером були большевики, що хотіли скомпрометувати українських діячів в очах мас за ніби „зраду народних інтересів“. В дійсності було зраду народних інтересів. В дійсності було це звичайні репресії проти тих, які не йшли на об'їзд в большевицькими партизанами. Нам відомо, що в цьому процесі були суджені не тільки українці (Гадзяман, Кілович), що величезну роль в розбуджуванні національної свідомости на Зеленому Кліні. З тим більшим зацікавленням читатимемо історію процесу. Появиться вона відбиткою заходом Видавничого Відділу Спілки Українських Емігрантів у Харбіні. Автором розвідки „Читинський процес“ є відомий емігрант із Зеленого Кліну П. Яхно.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психології

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порт 30 сот., висилає Адміністрація „Діла“, Львів, Ринок 10.

Згаданий Вид. Відділ СВЕ видає теж заклик до всіх українців, що приймали участь в українському русі на Дал. Сході, надіслати до редакції „М. В.“ свої спогади, замітки, фотографічні знімки, архівні матеріали, тощо. Відділ має вже готову до друку книжку „Організація українського війська на Зеленому Кліні“, а також менші брошури з визвольного руху серед наших поселенців у сх. Сибірі.

ЗАВДАННЯ СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ.

В житті української коззоні в Маньдурії одно з передових місць здобула собі Спілка У. Е., що об'єднує близько 250 людей. Один із членів управи Спілки ось-так зясує її завдання на час найближчий:

1. Скріплення членства так, щоб воно уявляло одну цілість в національному, політичному та організаційному характері.
2. Активізація пропагандистної праці серед сприяючих кол для поширення наших ідей Визвольної Боротьби і зміцнення ідейного просянення в членській масі.
3. Розгорнення праці в видавничому відділі та театральному, для чого розроблено плани видання кількох книг та брошур, що освітлюють різні моменти життя Зеленої України,ють різні моменти життя Зеленої України,ють різні моменти життя Зеленої України, та звідкіль походить більшість наших членів, та поширення відомостей про нашу Батьківщину.

Збільшена діяльність абісинців на африканських фронтах.

ПАТ подає такий комунікат про положення на фронтах в Абіссинії 25. листопада:

На північному фронті не було поважніших операцій. Армія раса Сеюма получила з армією раса Кесса. Раса Сеюм покинув район Тембіен і посувався на сідень від Макале, де зустрілись оба вожди. Говорять, що раса Сеюм хотів би перейти до наступу та раса Кесса в прихильником кінктаторської тактики. Олір між вождями вирішив негує, що з тією метою приїде на фронт. Італійські джерела подіють поголоску, що раса Сеюм мабуть згинує, коли італійські літаки бомбардували абісинську війська 18. п. м. та що ця вістка в армії скривають. Цієї поголоски ніщо не підтверджує.

Італійські джерела повідомляють, що на фронті другої армії один італійський відділ зустрівся з повстанчим абісинським відділом, значить таким, що озерує в заплілі італійської армії. На чолі цього відділу стояв Фітангарі Абай. Про рухи поодиноких частин італійської армії на північному фронті італійські джерела повідомляють, що полк. Маріоні їде на зустріч армії раса Кесса. Корпус аскарів далі очищує Гарапте. Перша дивізія чорних сорочок дійшла до Мі Зонгу, третя до Момо-Галілія.

Абісинські джерела повідомляють про велику перемогу дедайка Ворреса над трьома італійськими батальйонами в Галюва, на північ від Макале.

Англійські джерела додають, що дві полки армії приготувались до протистояння, який

виконують абісинці, коли тільки італійці підуть вперед до Амба Алядді. Біля Дессе тборує кількадесят тисяч воюючих ріжних рас і релігій. Сподіваються, що незабаром на фронт приїде негує.

На південнім фронті вплив перешкоджають італійцям в операціях. З Гаррару подають, що абісинські війська посунались учора вперед на південь від Горагаї, а сильна абісинська армія зайняла лінію Дагабур Сасабане.

АДІС АБЕБА, 26. 11. ПАТ. Абісинський уряд повідомляє: Вчора поволудні приїхав до столиці зі східного фронту деджа Воррес, хоробрий вожд абісинських військ, що напали і привозили до втечі з талійські батальйони в Галюва на північ від Макале. Італійського команданта вбили, воєнки пішли в ротиці, абісинці здобули 8 коней і 13 мулів з муніцією.

ПАРИЖ, 26. 11. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє з Гаррару, що згідно з непотвердженими до і вітками сильні абісинські відділи машрують тепер від Уаль-Уаль у напрямі Горагаї, де зустрічаючи опору. Відділи раса Деста посуваються спеціально скоро.

Кореспондент Аваса повідомляє з Асмари, що італійська кольона ген. Вільсанта за три останні дні пішла яких 20 км у глибину масиву Тембіен. Хоч не буде якої поважнішої акції, заки приїде марш. Вадоліо, всеж цей марш уперед відповідає бажанням італійців, що хочуть посиливати раса Сеюма до битви.

Помер колишній цісар Абіссинії.

АДІС АБЕБА, 26. 11. ПАТ. Тут оголосили офіційно вістку про Лідзі Яесу, колишнього цісара Абіссинії. Він помер від паралічу у фор-

теці недалеко Гарару. Там сидів 18 років прикований до руки духовника, що був його сторожем.

Текле Гаваріате плянтатором кави.

АДІС АБЕБА 26. 11. ПАТ. Для колишнього посла у Парижі і делегата в Женеві Текле Гаваріате досі не найшли ставовища. Він, як відомо,

фаховий артилерист. Покищо колишній посол зайнятий своїми плянціями кави на провінції.

Болгарсько-югословянське зближення.

БІЛГОРОД, 26. 11. ПАТ. Новий болгарський прем'єр Кюсс-Іванов заявив представникові агенції Авала про політику зближення Болгарії

з Югославією таке. Це велике діло повинно розвиватись далі, щоб забезпечити мирний поступ усіх балканських держав.

Архієпископ-патріот.

РИМ, 26. 11. ПАТ. Архієпископ Пісакі віддав до диспозиції держави велику кількість зо-

лота і грошей разом із письмом, що пронизано горячим патріотизмом.

З відчкотої сали.

„Два патріотизми“ — виклад д-ра Дм. Донцова.

В суботу 23. п. м. відбувся у битком набитій салі „Бесіди“ відчит д-ра Дмитра Донцова на тему: „Два патріотизми“. Як завжди у д-ра Донцова — вистав без дискусії. Подібно, як у минулу суботу на відчиті д-ра Вол. Старосольського „Про кризу держав“ — серед аудиторії переважала студентська молодь. Численна присутність саме молоді є досить характеристична. Живе зацікавлення цими темами доказує, що ця молодь немовби авесь час шукає політичної правди, радо прислухається до голосів, які показують нашій суспільності ті чи інші політичні дороги. Політично-світоглядова постава нашої суспільності не є в нашій дні однорідна. Минула війна і наша національна програма внесла серед нас багато ідейного розладу, спантеличення. Важко нам збудитися на єдині переконання і чинити. Тому йснує на нашому ґрунті боротьба політичних доктрин, уперта боротьба за наше національно-суспільне ідеологічне оформлення. В цій боротьбі д-р Донцов є одним із передових комбатантів.

Та зведи чи дороги, що їх показує Дмитро Донцов, ведуть до спасення. Передовсім отщо:

КАЛЕНДАР „КРИНИЦЯ“

НА РІК 1936

це цікава, багато ілюстрована, великого формату книжка, яка потрібна в кожній культурній хаті.

ЦІНА 30Л. 1.50.

Вже нині календар на рік 1936 актуальний. бо містить 4 останні місяці 1935 р.

люнтаристичний, аморальний, а далі треба попросту дочіпати всю решту відповідних прикметників. А з другої сторони „інший патріотизм, теж з усім його дотичними прикметниками. В той спосіб постають „два ріжні світи“. „Два ріжні світи“ — це „два ріжні життєві прикметники“. І так воно у всьому. Чи мова буде про патріотизм чи про римських півів, про еugenіку чи про капіталізм, про виборчу ординацію чи про музичні напрями — шаблон д-ра Донцова пасує до всього.

Тимчасом розвиток нашої дійсності він трохи не дався втиснути на прохрестове ложе того рсду симпліфікації. Щоназ яскравіше пробивається серед нашої загальної зрозуміння, що того рсду доктринерство чи вузьке, замало штучне, щоб ним можна було охопити та світоглядно зорганізувати живу суспільність. Напр. молодь жила доктриною д-ра Донцова добрих десять літ. Поступала так, як учив „майстер“. Була емоціональна, волюнтаристична, аморальна, погсержувала розумом, жила клятично доцновськими „безумствами чину“. Треба було, щоб ота наша молодь перейшла найперше через справжнє пекло дуже болючих життєвих досвідів, щоб вкінці почало пробивати собі шлях зрозуміння, що ці дороги до ніякої путаючої цілі не ведуть, окрім до самознищення. Д-р Донцов уміє будувати емоції, жагу, запал, фанатизм, — але не хоче окреслювати позитивних цілей, на які ота „снага“ і „фанатизм“ повинні бути спрямовані. Ті цілі — зрештою без його вини — окреслює потім хтось інший. Тотей з усією своєю „снагою“ і „фанатизмом“ молодь робить уже від десятка літ найбільш страхітливий політичний дурниці.

Зрештою вплив д-ра Донцова досить зрозумілий. Загальний рівень освіти нашої інтелігенції, особливою повоєнної молоді, не є надто високий. Наші люди майже не знають чужих мов, удобавок не люблять „тяжкої літератури“. Тимчасом д-р Донцов людина дуже очитана, володіє кількома європейськими мовами, вміє писати і висловлюватися привабливо і сугестивно. Його вискази кольоритні, мерехтливі, нераз блискучі; вміє оперувати парадоксами і протиставленнями, вміє свої речі формулювати гостро, пластично, дуже образно. Його улюблений засіб — оперувати цитатами. Цитує все, що хоче. З книжок, які усім своїм наставленням суперечать його доктрина, вміє вилловувати з ширшого звязку цитати потрібні і вигідні саме для його виводу. Кличе на своїх свідків так, як каже, потреба: Гамураб і Платона, св. Отця і Дантого, Шекспіра і Маджвеля, Гетого і Ніцше, св. Письмо нарівні з Гренджою-Донським, Леніном і Четією-Міннеєю.

Все це надає його публікаціям признаки науковости, обґрунтованости, просто енциклопедичної універсальности. Ось так його читачі і слухачі, які здебільша не мають можливости перевірки і порівняння, вірують на добре слово у все, що їм д-р Донцов догматично подає до вірування. Але знаменне в цьому звязку, що д-р Донцов ніколи не допускає до дискусії на своїх викладах, пильно уникає опонентів і зустрічей на „білу зброю“. Такий односторонній виклад д-ра Донцова — це справжня катаракта, шумлячий і бризкийкий водопад слів, образів, цитат, порівнянь, метафор, парадоксів, насміхів, окликів, сарказмів; — слухач вкінці тільки дубіє і німіє від усього того. Що можна зробити зі собою на таким викладі, коли прелегент якби нічого й не бувало цитує Гобса, — *ausgerechnet* Гобса! — як позитивного, класичного свідка на potwierдження своїх ірраціонально-волюнтаристичних тез! Фільма „Бенґалі“ поруч Квітки-Основаєнка і Куліша; Бальзак і Микола І; британські лансєри і політика Постишова; діячі зі селюробу і швайцари Людвіка XIV; любов, ненависть, адорація, погорда й інші ефекти як мотори діяння людей, ілюстровані прикладами зачерпнутими з голівлі свиней (так!); Вигнеченко, Сосюра і... Липинський як ілюстрації тотожного політичного і соціально-психічного наставлення — ось кілька прикладів, узятих наважання з багато гарнірованого рагу цього викладу!

Цим разом д-р Донцов запрезентував слухачам доволі дивовижно і зрештою нічим ближче не мотивовану теорію — про наглі психічні трансформації цілих народів. Мова: людські душі — отже й душі цілих народів — можна змінювати відразу. Нема душевної ідентичности! Кожна нова людина приносить зі собою на світ душу, яка є *tabula rasa*; можна її записати, як хотіти! Отже й український народ можна оформити на таку статю, як згодно. Зате є тільки свого роду ідентичність соціальна.

Спорт.

СХОДИНИ «КРАЇНСЬКИХ СИТКІВКАРІВ».

Львівський Клуб Ситківкарів запросив на 24. п. м. на год. 10-на ширші сходини всіх ситківкарів-сидітих, а також прихильників білого спорту до доми КЛК при вул. Довбишанській ч. 11. Призначив співучасті членів і гостей виступити реферат дир. А. Палія, що яркими барвами аналізував невідрадне положення всіх діячів нашого спорту під теперішню хвилину. Виродження підпадаючого спорту, зокрема ситківкарів, бачить в утворенні різної інституції фізичного виховання, що залаб напруженню спортовому випадає нашої молоді, її бракує сильного характеру, адже ситківкарів, обов'язковості, відваги, самостійності в діяннях, що може дати лише умови управління спорту під опікою загальної установи. Який вплив на цілі народи має спорт, бачимо не хочби у англійців чи наші. Перші, виховувані у спортовому дусі, зміють правила джентельменського спорту: вони поводяться зберегти також у володінні над багатьма народами. Англіський воєк — це в першій м'рі спортсмен. Німці закладають фізичному вихованню свою залізну дисципліну, витривалість, обов'язковість, що є ознакою заравом високої культури. Правда, ситків-

ка не дає тих усіх прикмет, але як еластичний рух і гра витворює знамениті орієнтації, легкість, естетичну руху і почування. Не ставити воля для віку ніяких границь — і дитина, і старша людина віддається їй з запалом. Однак цей спорт не є масовий: воєк по містах і містечках з малим грошовим нахилом може його направляти багато людей.

Мр Рожанковський представив діяльність нового Виділу, що з запалом взявся до реорганізації нашого одногодиного ситківкового Т-ва, яким є ЛКС, опертій на власному статуті. Новий Виділ має м. м. у плані будови токів на площі Сокола Батька.

По рефераті визначалась цільна дискусія, у висліді якої вирішила комісія утворити одну сильну організацію всіх ситківкарів, бо роздільне існування їх у поодиноких клубах не то не витворює ніякої конкуренції, але очевидно веде до ще більшого занепаду тої збогої ділянки нашого спорту. Тому, що в нас є лиш одио-одинокі ситківкові Т-ва, оперте на власному статуті, було б бажано, щоб усі ситківкарі організувались в ньому. Потім з весною Виділ подумав про наем кортів, а в дальшій праці приступить до будови власних.

Зборам проводив дир. В. Палія, секретарював мр Зелений. Присутнім поділувала за численну участь заст. головки Ольга Струмінська.

ЗАГ. ЗБОРИ У. С. Т. «ПОДІЛЛЯ» В ТЕРНОПОЛІ.

В неділю 24. листопада ц. р. відбулися У. С. Т. Загальні Збори У. С. Т. «Поділля» в Тернополі. Прийшли на Збори було доволі багато, головню молодь. По відчитанні протоколу та по звіті провідників голов сесії вступав широка і річова дискусія. Дискусія зводилась до того, чи нам потрібна і чи ми можемо мати свою спортову площу. В цьому напрямі пороблено вже деякі заходи, які повинні увінчатись успіхом.

До Виділу вийшли: дир. Никифорок М., др Чубатий В., мр Скородець В., Чубатий П., дир. Береза, п-р Шебистов, і п. Салевич. До Контрольної Комісії: др Лисий, Бабик Станіслав і вач. Гербович Осип.

По виборі нового Виділу і по наскрізь діловій дискусії дир. Никифорок як преласник Зборів закликав їх і вказав усіх присутніх членів до дальшої витривалості праці.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ПОЛІТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. Львів, жовтень 1935. Р. II. Ч. 10.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, грудень 24. листопада 1935. Р. XV. Ч. 47.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення платити по відомостях.

Театри.

Театр «Заграва» під проводом В. Яворів.

27. XI. «Верблюд вухом ходить».
28. XI. «Кравчий слав».
29. XI. «Ой Морозе Морозенку».
30. XI. «Тарас Бульба».
1. XII. «Обітована земля».

Великий Миський театр.

Середа, 27. XI. год. 8. веч. Аб. 5. «Резитор».

Четвер, 28. XI. год. 8. веч. Аб. 1. цінні найнижчі. Музика на вулиці.

П'ятниця, 29. XI. год. 8. веч. Аб. 5. «Резитор».

Субота, 30. XI. год. 3.30. цінні найнижчі. «Попелюшка»; год. 8. веч. Аб. 4. Гостинний виступ Людвіка Сольського «Фридрих Великий».

Неделя 1. XII. год. 12. ви д. цінні популярист. Концерт Львівської Філармонії; год. 3.30 Аб. 4. Гостинний виступ Людвіка Сольського «Фридрих Великий»; год. 8. веч. Аб. 5. «Резитор».

Театр Рівноправностей.

Невчаний.

Кіна.

АЛІЯ: «Табла замкненої скрині».

АПОЛОН: «Вечір».

АТЛАНТИК: «Найшасливіший день у моєму житті (Носфет Шмідт)».

БАВДА: «Весняна парада», «Танок вогани».

ГРАНІНА: «Вередина Марієта».

КАСІО: «Сон літньої ночі» на осп. Шекспіра (реж. Гайтгарда, музика Мендельсона)».

КОМЕРНИК: «Бенгазі» (Гейрі Купер).

МАГУСЕНКА: «Бенгазі» (Гейрі Купер).

МІРАЖ: «Пані і шофер», «Весняний калейдоскоп».

МУЗА: «Віденські ноти».

ПАКС: «Усміх шаста».

ПАЛІС: «Гансодія Вагнера».

ПАН: «Легіон безбоязних».

РАДІО: «Вануш».

СОНЦЕ: «Дитячі романси» ревія Абелівич у Львові».

СВІТ: «Грумен Кордецький, оборонець Чехословаччини».

СІМФОНІЯ: «Селад» Дантго і ревія ТОН: «Мала нева» з Фр. Іаль.

УТІХА: «Соборський фарт» і ревія ХІМЕРА: «Міа таїччя небоя Аргентини».

Присилайте передплату!

Закордонне радіо.

Середа, 27. листопада 1935.

Відень (506,5) 12.00 Концерт 17.00 Австр. композитори. Прага (470,2) 12.35 Салон музика, 21.00 «Колода» Едм. оп. транзитного. Париж (1648) 17.00, 18.30 Концерт. 21.45 Театр Уїни, Білгород (437,3) 13.15 Півні, Берлін (356,7) 14.15 Мелодія зі звуковими, 18.00 Грабюно та співачка, «Сен-свустергавзен» (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.40 Нова фор. музика, Мінхен (405,4) 17.00 Вес. муз. п'юладас, 20.45 Монартівський концерт (муз. спів), Будапешт (349,5) 17.55 Легка музика, 19.30 «Ада» оп. Бердіа, 23.10 Півні музика, Мільно (221,1) 11.30 Легка музика, 16.40 Камер. концерт муз. спів, 21.30 «Джаміко Сан» оп. Франкетті, Рим (20,5) 11.40 Легка муз., 17.30 Громика в Аскари.

Четвер, 28. листопада 1935.

Відень (506,5) 14.00 Півні Шуберта, 17.35 Сол сті (музика, спів), 19.20 Віденські мелодії, Братислава (298,8) 17.30 Фор. респіталь, 19.00 Півні Кошиці (259,1) 17.35 Для Закарпаття (спів Черкасенко), Прага (470,2) 16.10 Танк. музика, 19.30 Весела словно-муз. анд., Париж (1648) 21.00 Спів, 22.45 Співф. концерт, фор., спів, Берлін (356,7) 20.10 Розривковий концерт, 22.30 Музика, два фор., Ке-нігсвустергавзен (1571) 14.00 Мільно, 20.15 Концерт творів Сібелюса, Кельн (455,9) 12.00 Музика, 18.55 Діччата сил-ляте 2.11, 20.55 Вок-муз. концерт. Лейпциг (382,2) 16.00 Скрипкові сонати, 19.40 Музика, веселі пісеньки, 21.00 Ганки і пісні різних народів, Мінхен (405,4) 10.15 Народні пісні, 16.10 Півні Шумана, Корнелюса і Брамса, 20.10 «Ораєвська дівчина траг. Шлера, 22.40 «Попелюшка» творів, Будапешт (349,5) 12.05 Спів, 17.30 Півні музика, 22.20 Концерт оп. орх., Мільно (221,1) 11.30 Легка музика 16.40 Вок. концерт, Рим (20,8) 12.30 Музика, 16.40 Вок-інстр. концерт, 20.50 «Каски оп. Масанія».

Львівське радіо.

Середа, 27. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.50 муз. з гр. пл., 7.20 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Для шид, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Чи можемо жити без мяса, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт 15.20 Біржа, 15.30 Опереткова музика з гр. пл., 16.00 Для дітей: Ти, що не чуєш, 16.00 «Півні із гр. пл., 16.45 І утрля музика зі слухачем радіа, 17.00 Чи справедливі в тасло: все для дитини, 17.20 «Еспанія» — гр. пл., 17.30 Огляд зазора гумору, 18.00 Квартетові мініатюри, 18.30 Замітніший славянський лицарський епос і його переклади на польську мову — виг. м-р Ир. Рудинський, 19.00 Оркестр облогу, 19.20 Легка музика, 19.35, 19.40 «Порт-вистки, 19.50 Акт. репортаж, 20.00 Інструм. молька з гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 із суч. Польщі, 21.00 Історичність Фр. Шопена, 21.30 Огляд у літературі, 21.50 Як бують класики, 22.00 Муз.-вок. концерт, 22.15 Танк. муз. з гр. пл., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Четвер, 28. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Легка музика з гр. пл., 7.20 Поранний денник, 7.55 Трохи інформації, 8.00 Для шид, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Муз. поранок, 13.00 Фор. музика з гр. пл., 13.30 Домашнє Господарство, 15.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка муз. з гр. пл., 16.30 Для ст. дітей: про малу дитину, 16.45 Концерт хор, 17.00 Як село живе: мого глибо, 17.15 Концерт творів Іги Лізієна (спів, музика), 17.55 «Музика» та мистецтво жидів у Польщі, 18.00 Концерт орх., 18.30 Від фонографу до звукової стажи, 18.40 Ту. ист. інформація, 18.45 Ріжні мелодії з гр. пл., 19.00 Прогнозика по альвільським музика, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 «Сирмаз к (оркестра, рецитали Бен. Герца), 20.45 Веч. денник, 20.55 Протина-лет. самоорганіза, 21.00 Театр Уїни: «Червоні нашіяки» (переклад на англ.), 21.30 Півні відсп. Я. Пондальський в суар. фор., 22.15 Співф. концерт із гр. пл., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Ширіть наші часописи

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у прийнятих оборотах 5.31 50

На нинішній варшавській біржі нотовано такі курси: Бельгій 89.85, 90.03, 89.67, Берлін 213.44, 213.98, 212.92, Голландія 369.45, 360.17, 358.73, Лондон 26.20, 26.33, 26.19 Нью Йорк чехи 5.31 і 7/8, 5.33 і 7/8, 5.30 і 7/8, Нью Йорк набель 5.32, 5.33 і 1/4, 5.30 і 3/4, Осло 139.10, 133.43, 131.77, Париж 35.50, 35.07.50, 34.93.50, Прага 21.98, 22.09, 21.94, Стокгольм 135.45, 135.75, 135.12, Швайцарія 171.85, 172.19, 171.51.

Папери.

3-прп. поз. будівляна 30.50, 39.90, 5-прп. поз. конверсійна 63.50, 6-прп. поз. доларова 7.25, 77.00, 77.13, 4-прп. поз. дол. 52.40, 52.75, 7-прп. поз. стабілізаційна 61.38, 61.50, 61.35, дрібні 62.50.

ЗВІЖЕ.

Ціни львів від до

Пшениця оди. 17.50—17.75
Пшениця зб. 16.50—16.75
Жито одионоє 13.25—12.75
Жито збірноє 13.00—13.25
Ячмінь на м. 11.75—12.00
Ячмінь оди. 14.75—15.25
Овес оди. 14.75—15.25
Овес оди. з зам. 14.25—14.75
Овес зб. 14.25—14.75
Овес зб. легкозав. 13.75—14.00
Кукурудза кр. 14.50—15.00
Бобик 16.00—16.50
Вика чорна 20.50—21.50
Вика сіра 19.00—20.00
Гречка на мильно 14.25—14.50
Висівки житні 7.75—8.00
Висівки пш. грубі 8.75—9.00
Висівки пш. середні 8.00—8.25
Мак сірий 55.00—55.50
Мак синій 55.00—60.00
Інші курси незмінені.

ЦІНИ «МАСЛОСОЮЗ».

«Маслосоюз» повідомляє, що в дні 26-го листопада ц. р. кооперативам платити за:

1 кг. масла десероного безолонного без опакування 2.50 зод.
1 кг. масла десероного з бочнах враз опакування 2.54-50
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортним опакуванням дає зачет по 2.60
1 л. молока 0.15
1 л. сметани 0.75
1 п. лещ 4.50—4.55

Тенденція на масло знижова, на молоко знизюва, на яйця сильна, на сметану вдержана.

Для наших передплатників.

Знижка цін на дрібні оголошення в часописі «ДІЛО».

Для наших передплатників обнизили ми ціну на дрібні оголошення з 10 сот. на 7 сот. за слово. Шукаючим праці оудемо числити тільки по 5 сот. за слово, матримоніальні й оголошення «приватне листування» по 10 сот. за слово.

Користайте з нагоди знижки цін! Кожне поміщене оголошення в «Діло» виплається вам напевно.

Тисячі людей знаходять заробіток або роблять знайомості завдяки оголошенням.

Налажити сть за дрібні оголошення треба влячувати згорі на ПКЧ. 204.050.

АДМІНІСТРАЦІЯ.